

Zuiderzeemuseum

€ **7.441.000**
geadviseerd
subsidiebedrag

€ **7.543.149**
gevraagd
subsidiebedrag

De aanvraag is gebaseerd op artikel 3.23 van de Regeling op het specifiek cultuurbeleid.

Het Zuiderzeemuseum behoudt en ontsluit historische en hedendaagse materiële en immateriële objecten met betrekking tot de cultuurhistorische context van de Zuiderzee. De missie van de instelling luidt: “Het Zuiderzeemuseum richt zich op de geschiedenis, de actualiteit en de toekomst van de voormalige Zuiderzee. Gemeenschappen, ambachten en water staan centraal. Het is een museum van de regio dat door zijn activiteiten en aanpak een internationaal publiek bereikt.”

De instelling heeft een beheerovereenkomst.

Subsidieadvies

De Raad voor Cultuur adviseert Stichting Rijksmuseum het Zuiderzeemuseum een subsidiebedrag toe te kennen van € 7.441.000.

Het Zuiderzeemuseum heeft zich volgens de raad de afgelopen jaren effectief gepositioneerd als buitenmuseum van en over de Zuiderzee. De vernieuwende manier waarop de instelling invulling geeft aan het concept buitenmuseum leidt ook internationaal tot veel waardering. Een punt van aandacht is de staat van onderhoud van de gebouwen.

De raad concludeert dat het Zuiderzeemuseum zowel in beleidsvorming als -uitwerking voorbeeldstellend en innovatief presteert.

Daarom adviseert de raad de instelling subsidie te verlenen conform categorie één van de rangorde.

Beoordeling

Kwaliteit

Het activiteitenplan van het Zuiderzeemuseum geeft op voorbeeldige wijze handen en voeten aan de missie en de uitwerking van de doelstellingen. Het is concreet en vernieuwend geformuleerd; het museum heeft de doelgroepen scherp in beeld. De raad vindt de manier waarop het concept 'water' in alle facetten door de jaren heen wordt uitgewerkt voorbeeldstellend. Ook signaleert de raad dat de aandacht daarbij voor verankering in de samenleving en verbinding met de gemeenschap bijzonder is. De focus op de lokale geschiedenis (visserijcultuur van de regio en de Zuiderzee) in globaal perspectief, in combinatie met hedendaagse kunst en vormgeving, is bijzonder.

De collectie heeft, verbonden aan de locatie, een uniek profiel. Weliswaar zijn de getoonde technieken en objecten van oude ambachten niet uniek, maar ze brengen het museum samen met de *oral history* tot leven. Helaas is de staat van onderhoud van de gebouwen van een zorgelijk niveau. Het Zuiderzeemuseum maakt op grond van een goed collectieplan heldere keuzen in zijn verzamelbeleid. Per themajaar zijn collectiegebonden onderzoeksonderwerpen gedefinieerd.

Het museum heeft goed zicht op zijn positionering in het bestel. Dat blijkt ook uit de manier waarop de verwantschap met onder meer het Openluchtmuseum, het Nederlands Architectuur Instituut en het Maritiem Museum in Rotterdam wordt beschreven.

Publieksbereik

De bezoekersaantallen van het Zuiderzeemuseum laten een stabiele trend zien. Uit het geringe aantal bezoekers aan de tijdelijke tentoonstellingen kan worden opgemaakt dat er weinig herhalingsbezoek is. De raad vraagt zich af of de vele tijdelijke tentoonstellingen met een gering aantal bezoekers wel vruchten afwerpen. Het museum richt zich voornamelijk op toeristen die toch al naar de regio komen. Dat is een logische keuze. Het beleid is erop gericht een reële groei van het algemene publiek en de schoolgaande jeugd te bewerkstelligen. Dit wordt ondersteund door de marketinginspanningen en de persoonlijke contacten met het onderwijs.

Het Zuiderzeemuseum heeft een bloeiende vriendenvereniging, die een bijdrage levert aan het maatschappelijk draagvlak.

Cultureel ondernemerschap

Het Zuiderzeemuseum heeft korte tijd financiële problemen gehad. Deze moeilijkheden zijn de afgelopen jaren voortvarend aangepakt. De raad waarschuwt voor de gevolgen van de beslissing om de horeca in eigen beheer te nemen. Dit kan een negatief effect hebben op de eigen inkomsten; horeca uitbaten vraagt om specifieke kennis.

De kerntaak presentatie is sterk afhankelijk van de derde geldstroom. Dat houdt een risico in voor de continuïteit van de programmering. Het Zuiderzeemuseum is wel kostenbewust en houdt rekening met tegenvallende inkomsten. De liquiditeitspositie zou

aanleiding kunnen zijn voor enige zorg. Tegelijkertijd signaleert de raad dat er sprake is van een buffer in de vorm van voldoende eigen vermogen. Het marketingbeleid (met name de promotiemix) wordt op uitstekende wijze vormgegeven. De financiering van het onderhoud van de gebouwen vraagt om een nadere toelichting. De raad mist in de plannen samenwerking met het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen en buitenlandse touroperators, en een beschrijving van een strategie om toeristen uit de nieuwe sterke economieën, zoals China, India, Brazilië en het Midden Oosten, aan te trekken.

Het Zuiderzeemuseum onderschrijft de code *cultural governance* en volgt de principes hiervan ook in alle facetten. De raad concludeert dat het Zuiderzeemuseum het bestuur en toezicht goed op orde heeft.

Educatie

Het Zuiderzeemuseum formuleert voor educatie duidelijke uitgangspunten, waarbij aansluiting op het onderwijs en de canon centraal staan. Een mooi voorbeeld is 'de nieuwe les' in samenwerking met het Hoogheemraadschap. Er wordt ingezet op het in kaart brengen van de markt, inspiratiedagen voor het onderwijs en het in stand houden van een onderwijsnetwerk. Het museum werkt onder meer samen met het MBO en vakscholen. De raad kan niet goed beoordelen of het educatieve bereik van het museum, in vergelijking met andere instellingen, voldoende is. De regio is immers niet erg dichtbevolkt. De sterk vraaggestuurde werkwijze is in de ogen van de raad voorbeeldstellend.

(Inter)nationaal belang

Het Zuiderzeemuseum geeft op nationaal niveau betekenisvolle invulling aan zijn positie. Internationaal is er veel aandacht voor de manier waarop het museum zijn positie uitwerkt.

Wetenschappelijke functie

Het Zuiderzeemuseum heeft geen wetenschappelijke functie toegewezen gekregen.